

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 13 februari 2024
Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

19 2024_B&W_00108 Beantwoording raadsragen Veur Elkaar, snoei houtwal
Hooijdijk Paasloo

Samenstelling:

Aanwezig:

J.H. Bats, burgemeester en voorzitter; M. Smit, wethouder; T. Jongman, wethouder; B. Harmsma, wethouder; M. Scheringa, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

Op 30 januari 2024 zijn vanuit de fractie Veur Elkaar vragen gesteld over de snoei van een houtwal aan Hooijdijk te Paasloo.

Vervolg

1. Wat is de reden dat deze houtwallen kaal gemaaid worden?

Houtwallen moeten periodiek gesnoeid worden om in goede conditie te blijven. Het zijn cultuurhistorische elementen die juist door snoei hun specifieke eigenschappen behouden.

2. De bewoner meldt dat u heeft gezegd dat het hier niet om houtwallen gaat; echter het artikel in de Volkskrant zegt anders. Hoe is dat mogelijk?

Het gaat hier om een houtwal, dit berust waarschijnlijk op een misverstand.

3. Is het niet zo dat houtwallen bijzonder zijn in onze omgeving en juist heel veel mensen trekt vanwege de charme?

Houtwallen zijn karakteristieke landschapselementen die ons landschap vormen, identiteit geven en natuurwaarden hebben. Daarom onderhoudt de gemeente Steenwijkerland de houtwallen, door deze periodiek te snoeien.

4. Is het werk, net als in 2014, uitbesteed en hoe houdt de gemeente toezicht op het behoud van houtwallen?

Het snoeiwerk is in opdracht en onder regie van de gemeente uitgevoerd. Wel zien we ruimte voor verbetering door de snoei niet in één keer uit te voeren maar in fases. Per snoeibeurt wordt dan maximaal een derde van de houtwal gesnoeid. Daarbij worden de dikste stammen er tussenuit gehaald en de slootkanten vrijgemaakt. Deze methode houdt beter rekening met het beeld en de flora

en fauna op en rondom de houtwal. We werken dit samen met uitvoerders, beheerders en landschap Overijssel uit in een instructie die leidraad is voor toekomstige snoeibeurten. Op dit moment worden de kale plekken op de houtwal beplant met mispel, sleedoorn, meidoorn, gelderse roos, wilde appel, hondsroos en kardinaalsmuts. Hierdoor ontstaat een gevarieerde struiklaag die bijdraagt aan de conditie en de natuurwaarde van de houtwal.

Besluit

Het college stelt de beantwoording van de raadvragen over de snoei van de houtwal aan de Houdijk vast.

Bijlagen

1. 20240130 - Schriftelijke vragen VE - Houtwallen maaien.pdf



Steenwijk, 30-01-2024

Betreft: Schriftelijke vragen conform artikel 37 van het reglement van orde

Inzake: Vragen inzake kappen houtwal

Geacht college

Vandaag ontving onze fractie een bericht van een bezorgde inwoner over het feit dat er gekapt wordt in de houtwal aan de Hooijdijk te Paasloo.

Hij heeft hierover contact gehad met de gemeente die, naar zijn zeggen, meldde dat het hier niet om een houtwal zou gaan.

Echter, in 2014 is het al eens misgegaan met dezelfde houtwal. Hieronder bijgevoegd artikel uit de Volkskrant is hier vrij duidelijk over. De toen zittende wethouder kon concluderen dat er inderdaad iets mis was gegaan en dat dit in de toekomst anders zou moeten. Ook werd toegegeven dat de kosten een rol speelden bij het uitbesteden van het werk.

Nu, anno 2024 worden deze zelfde houtwallen weer kaal gemaaid. Wij vragen ons af of de gemeente geleerd heeft van fouten uit het verleden en waarom het nu toch weer fout lijkt te gaan.

De fractie heeft de volgende vragen:

- Wat is de reden dat deze houtwallen kaal gemaaid worden?
- De bewoner meldt dat u heeft gezegd dat het hier niet om houtwallen gaat; echter het artikel in de Volkskrant zegt anders. Hoe is dat mogelijk?
- Is het niet zo dat houtwallen bijzonder zijn in onze omgeving en juist heel veel mensen trekt vanwege de charme?
- Is het werk, net als in 2014, uitbesteed en hoe houdt de gemeente toezicht op het behoud van houtwallen?

Fractie Veur Elkaar

Het botte werk van klepelmaaier en stobbenfrees: 'dit is een drama'

Eeuwenoude houtwallen hebben een grote landschappelijke waarde, al zitten ze de boeren soms in de weg. Bij Paasloo is duidelijk iets misgegaan.

VAN ONZE VERSLAGGEVER CASPAR JANSSEN 31 maart 2014, 00:00

PAASLOO - 'Weggeklepeld, kapot geramd, kijk nou toch eens!' Hij kan er nog altijd niet over uit, Bertus Halfwerk (62) uit Blankenham, Overijssel. Handen en woorden komt hij tekort om het drama dat zich heeft voltrokken aan weerszijden van de Hooiweg, een weggetje op het hoge land van Paasloo, aanschouwelijk te maken. Daar liggen de eeuwenoude houtwallen die vroeger onder meer dienden om het vee binnen te houden. Tegenwoordig ontleent de regio er enige faam aan. De VVV in de Kop van Overijssel prijst fiets- en wandelroutes aan door het gebied, de gemeente Steenwijkerland spreekt in brochures trots over de landschappelijke waarde van de houtwallen.

Halfwerk stopt maar weer eens bij een 'weggefreesde eikenstobbe', heft de handen ten hemel, en wijst dan weer op een losgeslagen stuk wal, waar de klepelmaaier rigoureus heeft huisgehouden en de eerste de beste regenbui de wal zal doen eroderen, omdat iedere begroeiing is verdwenen.

Halfwerk: 'Een drama voor de bosanemoon, voor de dubbelloof, voor de varens, voor insecten, voor vogeltjes. Er is hult vernield, er zijn hazelaars weg en oude eikenstobben zijn zo bot ingekort dat ze niet meer kunnen aangroeien. En dat over een lengte van kilometers.'

Halfwerk bezoekt 'het rampgebied' vandaag met Jaap Dirkmaat, voorman van Das&Boom en van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en

met Bart Dingemanse van de Stichting Landschapswacht. Dirkmaat en Dingemanse reisden spoorlags af naar Overijssel toen ze foto's onder ogen kregen en tonen zich al even 'geschokt'. Dirkmaat, bij een losgeslagen eikenstobbe: 'In één klap meer dan honderd jaar geschiedenis uitgewist.'

Dit geval staat niet op zichzelf, aldus Dirkmaat. 'Er zijn nog maar weinig houtwallen over, en nog altijd verdwijnen ze her en der. Of ze verliezen hun waarde door slecht beheer.' Dat beheren luistert nauw. De wallen moeten periodiek worden opgehoogd, het hout op de kruin moet regelmatig gehakt, en bij het snoeien moet het maaisel worden afgevoerd.

Dirkmaat heeft wel een vermoeden van wat er in Paasloo is gebeurd: 'Een boer heeft de gemeente gebeld en gevraagd: kunnen jullie de weg en de sloot vrijmaken. En daarna is het goedkoopste loonwerkersbedrijf aan de slag gegaan.'

Bertus Halfwerk: 'Die zijn er botweg met de klepelmaaier en de stobbenfrees overheen gegaan.'

De druk fotograferende Bart Dingemanse meldt even later dat zijn conclusie is dat beheer aan de houtwallen helemaal niet nodig was. 'Ze hadden veel minder rigoureuus kunnen ingrijpen en dit over een aantal jaren kunnen verdelen.'

Halfwerk ontdekte 'het drama' een paar weken geleden. De Hooiweg ligt op zijn geliefde vaste fietsroute van zijn huis in het lage land, door Nationaal park Weerribben-Wieden naar het hoge land van Paasloo. Voorheen fietste hij hier door tunneltjes van struweel, nu hield hij in al zijn wanhoop een willekeurige voorbijganger aan om te vragen of hij het ook zo verschrikkelijk vond wat er was gebeurd. 'Ach ja, zo gaan die dingen, ' had de man geantwoord, en was doorgereden.

Toch vond Halfwerk weerklank. Na publicaties in de regionale pers kreeg hij bijval van verschillende bewoners van de regio. De PvdA stelde vragen in de gemeenteraad en ook anderen klommen in de pen. Halfwerk wendde zich ook tot de verantwoordelijke wethouder, de VVD'er Jos van den Nouland. Die sprak, volgens Halfwerk, vooral over 'het kostenplaatje'. Nu zegt Van den Nouland, desgevraagd: 'De vegetatie zal zich voor een deel herstellen, maar er is zeker iets misgegaan in de uitvoering. Dit zal in de toekomst anders moeten.' De wethouder beaamt dat 'kostenoverwegingen' een rol hebben gespeeld bij de aanbesteding van het werk. 'We hebben ook weleens gewerkt met een bedrijf dat het werk deels handmatig deed. Maar dat was erg duur.'

Volgens Bertus Halfwerk is het onderliggende probleem dat de boeren in de regio het liefst van de houtwallen afwillen. 'Ze willen groter groeien, en overal doorheen met steeds grotere machines.'

Jaap Dirkmaat: 'Houtwallen hebben geen beschermde status. Dus hebben ze de neiging om te verdwijnen, zoals een boer me ooit toevoegde.'

René Bos, boer te midden van het houtwallengebied, vindt de 'ophef' maar overdreven. 'Het kan zijn dat het werk te rigoureus is gebeurd, maar de echte schade kun je pas vaststellen in de loop van het voorjaar, als alles weer groen is. En aan de kant die grenst aan boerenland is niets aan de hand, want die onderhouden wij.' Bos sluit niet uit dat boeren de gemeente hebben verzocht om te snoeien. 'Als je met de tractor de weg op rijdt kun je soms door de begroeiing niet zien of er verkeer aan komt. Dat is gevaarlijk.'

Volgens Bos is het 'onzin' dat de boeren van de houtwallen afwillen, wel zitten de houtwallen soms in de weg. 'Omdat we meer land hebben is het soms nodig om een doorgang in de houtwal te maken. Dat wordt ons steeds

moeilijker gemaakt en dat stoort me wel. De houtwallen zijn er door boeren gekomen, nu worden ze opeens gezien als natuurobject en mogen wij er niet meer aankomen. Dan denk ik weleens: laat de mensen die zo'n ophef maken ze zelf maar onderhouden.'

In het even verderop gelegen Basse, treffen we Jan Veurman (75), voormalig boer. Ook hier, in de Molensteeg, een zandweg, zijn de machines geweest: ook hier losgeslagen eikenstobben, en weggeslagen begroeiing. 'Allemaal voor de landbouw. Ik kan er een eind in meegaan, maar dit is me te gek.'

Veurman mijmert nog regelmatig over de Molensteeg zoals hij die vroeger kende. Met houtwallen met eiken en een overgroei hoog over het weggetje. In de wallen barstte het van de vogeltjes. 'Bijna niemand weet dat nog, het geheugen vervaagt. En er verdwijnt steeds een beetje meer. Ik vind het jammer. Maar ik ben hier een roepende in de woestijn.'

Jaap Dirkmaat voorman Das&Boom en Nederlands Cultuurlandschap

